

לִמְדּוֹנָךְ

האקדמיה ללשון העברית * המוציאות המדעית * בעריכת רחל סילג

התרס"ז - 6 2006

אפשרות

■ פופולריזציה (באנגלית: popularization)

הסבירה של ידע ומינומנות שהיה נחלת אנשי מקצוע בלבד לנחלת הכלל. אפשרות מkapel בתוכו את צמצום התלוית באנשי המקצוע ואת יכולתו של כל אדם להשתמש במידע נגיש. דוגמאות: אפשרות של מונחים ותהליכים בתחום המשפט, אפשרות של המדע, אפשרות הפילוסופיה. במיליה אפשרות מגולמת המשמעות שבירוך "האדם הפשט" (ההדיוט, שאין לו ידע בתחום מסוים) והמשמעות של התפשטות והפצתה.

המילה העברית לשם התואר פופולרי היא עקמי, למשל: קפואט עקמי, מקדואה עקמית. במיליה אפשרות נוספת אלף לשורש פש"ט. דוגמאות למילים דומות: אבחון, אחוור, אגבור (סינגרייה).

הדרטה

עשיה לדתי. ההפר מחייבן, למשל: הדטה של סמלים, הדטה של קבוצת אנשים. לאחר שהמילה חלה להקל, החלטה האקדמית ללשון העברית לאשר את המונח. רקעה שקופה במשקל הפעלה על דרך גורת ע"ז, כגון רקמה (משורש קו"ם), רקפה (משורש פו"ץ).

פרקני

■ מודולרי (מלטינית; באנגלית: modular)

שם תואר המציין דבר המורכב מחלקים, פרקים-פרקם, שככל אחד מהם עומד בפני עצמו, והם עשויים להצטרכו בצורות שונות לבניה אחד גדול. דוגמאות: מערכת רידוט פרקנית, פיתוח פרקנית, תכנית לימודים פרקנית, תכנה פרקנית. שם העצם: פרקן (מודול; מלטינית: modulus; באנגלית: modul).

תקיריש

■ ג'ל (באנגלית: gel)

חומר בעל מרקם שמנוני וחלקלי. התקיריש משמש בתכشيرים קוסמטיים, רפואיים ועוד, ובهم תכשיר שמורחים על השער כדי לעצבו. המילה התקיריש שcola במשקל חומרים אחרים בתחום הקוסמטיקה והרפואה, כגון תכשיר, תחליב, פרחץ. בעת האחרונה נקבעו גם המונחים תקליף (באנגלית: peeling) ותחקיף (shampoo). התקיריש דומה למיקפה – פרפרת לקינוח הסעודיה, שהיא תערובת מותקה של חלב או מיץ פרות בחומר מקריש (באנגלית: jelly).

תבשיר אל-ריח, אל-ריח

■ דאודורנט (מלטינית; באנגלית: deodorant)

תכשיר (תרסיס, גולה רוויה בנוזל או מקלון מריחה וכדומה) שעשויה להרחק ויעה מן הגוף, בעיקר מבית הריח.

הצירוף אל-ריח הוא בובאה של המילה הלטינית: de – שלילה; odor – ריח.

תכשירי אל-ריח